

**GIMNAZJUM nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi
im. Kazimierza Wielkiego
w CZĘSTOCHOWIE**

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

ROK SZKOLNY 2011/2012

PODSTAWA PRAWNA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty z późniejszymi zmianami.
2. Ustawa z dnia 11 kwietnia 2007r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
3. Konwencja o Prawach Dziecka.
4. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego.
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (wraz z nowelizacją z dnia 17 listopada 2000 roku).
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
7. Ustawa z dnia 28 marca 2003 roku o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich.
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 lutego 2007 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 stycznia 2003 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2005 roku w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych.
14. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2004 roku w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

IDENTYFIKACJA PROBLEMU

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI powstał w odpowiedzi na potrzeby naszej szkoły oraz środowiska lokalnego, zdiagnozowane na podstawie badań indywidualnych uczniów, sytuacji opiekuńczo-wychowawczej klas, szkoły, rodzin oraz środowiska, przeprowadzonych w roku szkolnym 2010/2011.

W rozpoznaniu wykorzystano:

- ewaluację Szkolnego Programu Profilaktyki za rok szkolny 2010/2011,
- analizę ankiety dla wychowawców p.t.: „Sytuacja opiekuńczo-wychowawcza klasy”,
- analizę ankiet dla uczniów i rodziców p.t.: „Zdrowe, bezpieczne gimnazjum”,
- wnioski z zajęć profilaktycznych przeprowadzonych we wszystkich klasach,
- wnioski Samorządu Uczniowskiego i Rzecznika Praw Ucznia,
- obserwacje uczniów,
- wywiady z uczniami, rodzicami, nauczycielami, pracownikami szkoły, osobami wspierającymi szkołę (policjanci, pedagodzy i psychologowie, kuratorzy sądowi),
- wnioski z ewaluacji wewnętrznej.

Głównymi problemami Gimnazjum nr 18 w Częstochowie, zidentyfikowanymi w wyniku powyższych działań, są:

- niski poziom kultury osobistej uczniów,
- wysoki poziom agresji, głównie werbalnej, uczniów spowodowany deficytami umiejętności społecznych,
- niedostateczny poziom integracji uczniów niepełnosprawnych z uczniami pełnosprawnymi,
- palenie papierosów,
- deklarowane w wypowiedziach uczniów przypadki spożywania substancji odurzających, głównie alkoholu,
- trudności uczniów klas trzecich w wyborze dalszej drogi kształcenia.

OPIS PROGRAMU

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI oparty jest na dokumentach szkolnych: KONCEPCJI PRACY SZKOŁY, STATUCIE SZKOŁY oraz PROGRAMIE WYCHOWAWCZYM SZKOŁY i PROGRAMACH NAPRAWCZYCH i jest z nimi skorelowany.

PROGRAM przewidziany jest do realizacji w ciągu jednego roku szkolnego. Część zadań będzie wdrażana przez osoby odpowiedzialne obligatoryjnie, pozostałe zadania każdy wychowawca wybiera do realizacji w zależności od potrzeb klas. Program będzie sukcesywnie, w miarę wdrażania, uzupełniany o scenariusze zajęć i inne materiały niezbędne do jego realizacji.

Zadania SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI realizowane będą w ramach następujących przedsięwzięć:

I. Moduł: „ZGRANA KLASA”

- wzmocnianie spójności zespołów klasowych w klasach pierwszych i w klasach o niskim poziomie integracji,

II. Moduł: „PRZECIW UZALEŻNIENIOM”

- zapobieganie narkomanii, alkoholizmowi, paleniu papierosów, zagrożeniom z Internetu, oraz innym uzależnieniom,

III. Moduł: „SZANUJĘ SIEBIE, SZANUJĘ INNYCH”

- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, kompetencji społecznych, pozytywnych zasad i wartości,

IV. Moduł: „BEZPIECZNA SZKOŁA - BEZ PRZEMOCY”

- zwalczanie przyczyn, przejawów i skutków fizycznej i psychicznej agresji,

V. Moduł: „PLANUJĘ PRZYSZŁOŚĆ”

- orientacja zawodowa.

VI. Moduł: „SZKOLNY PROGRAM PROMOCJI ZDROWIA”

- kształtowanie nawyków zdrowego trybu życia.

KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Głównymi kierunkami w działalności profilaktycznej Gimnazjum są:

1. Systematyczna działalność diagnostyczna, monitorowanie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej Szkoły,
2. Doskonalenie umiejętności oraz wzbogacanie wiedzy nauczycieli z zakresu podejmowanej tematyki poprzez szkolenia i udostępnianie materiałów,
3. Stopniowe wyposażanie Szkoły w publikacje i materiały niezbędne do realizacji PROGRAMU,
4. Włączenie do współpracy w realizacji zadań profilaktycznych wszystkich pracowników gimnazjum,
5. Włączenie przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego do konkretnych działań,
6. Objęcie działaniami profilaktycznymi wszystkich uczniów Szkoły,
7. Stała współpraca z rodzicami uczniów w celu przekazania im wiedzy na temat istniejących zagrożeń i zapoznania z działaniami Szkoły wynikającymi z PROGRAMU,
8. Organizowanie profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy, zastępstw lub spotkań dodatkowych,
9. Organizowanie w Szkole imprez tematycznych (konkursy, akcje, dni projektów),
10. Realizowanie programów profilaktycznych przez odpowiednio przeszkolonych nauczycieli i specjalistów spoza Gimnazjum,
11. Stała współpraca z osobami i instytucjami wspierającymi Szkołę,
12. Systematyczne omawianie efektów realizacji PROGRAMU podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej i Zespołów Wychowawców,
13. Promocja zdrowego stylu życia,
14. Kształtowanie systemu wartości-czerpanie z wzorców osobowych,
15. Zaangażowanie młodzieży w realizację PROGRAMU PROFILAKTYKI – Zespołów Ekspertów Młodzieżowych,
16. Zapobieganie niskiej frekwencji i związanym z nią niepowodzeniom szkolnym uczniów gimnazjum.
17. Stwarzanie uczniom warunków do pozytywnej aktywności, w tym działań na rzecz środowiska i osób potrzebujących (wolontariat), stanowiącej alternatywę dla ryzykownych zachowań patologicznych.
18. Umożliwienie uczniom dopuszczającym się niewłaściwych zachowań readaptacji poprzez „odpracowanie” przewinień na rzecz klasy i szkoły oraz zachęcanie ich do działań na rzecz innych oraz własnego rozwoju.
19. Uwrażliwienie zdrowych uczniów na potrzeby osób niepełnosprawnych; zapewnienie uczniom niepełnosprawnym poczucia bezpieczeństwa i akceptacji.

CELE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Głównymi celami działań profilaktycznych są:

1. poprawa poziomu kultury osobistej uczniów,
2. prawidłowa adaptacja uczniów klas I w szkole poprzez eliminację zagrożenia przemocą fizyczną i psychiczną,

3. zapobieganie konsumpcji środków odurzających przez młodzież poprzez informację i stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi pozytywnych cech i alternatywnych zainteresowań młodzieży,
4. poprawa samopoczucia uczniów i pracowników szkoły poprzez promowanie kulturalnych zachowań,
5. kształtowanie refleksyjności i umiejętności prospołecznych,
6. przygotowanie młodzieży do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia,
7. ukształtowanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi,
8. przygotowanie młodzieży do aktywności społecznej,
9. poprawa samooceny uczniów poprzez umożliwienie im częstszego osiągnięcia sukcesów szkolnych,
10. dobre samopoczucie oraz prawidłowe funkcjonowanie w grupie wszystkich uczniów (w tym uczniów niepełnosprawnych) osiągnięte poprzez rozwijanie umiejętności interpersonalnych i prospołecznych.

PRZEWIDYWANE EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Wskaźnikami efektywności działań powinny być:

1. zmniejszenie liczby niekulturalnych zachowań uczniów,
2. redukcja konfliktów klasowych, brak osób odizolowanych w klasach, pozytywne opinie uczniów o klasie i szkole,
3. brak skarg uczniów klas I na zachowanie starszych kolegów, obserwowalny spadek występowania aktów przemocy fizycznej i psychicznej wobec młodszych uczniów, brak uwag dotyczących tego problemu w zeszytach wychowawczych, dobre opinie uczniów klas I o szkole,
4. brak przypadków używania przez uczniów alkoholu i narkotyków na terenie szkoły, spadek liczby uczniów palących papierosy, pozytywne opinie młodzieży o zajęciach,
5. zmniejszenie liczby konfliktów w klasach oraz na terenie szkoły, kulturalne zachowanie uczniów w każdej sytuacji, pozytywne opinie uczniów na temat zajęć,
6. zmniejszenie liczby zachowań agresywnych młodzieży na terenie szkoły, opinie uczniów, rodziców, nauczycieli na temat skuteczności i atrakcyjności zajęć,
7. znaczna liczba uczniów zdecydowanych co do wyboru szkoły ponadgimnazjalnej, pozytywne opinie uczniów na temat organizacji orientacji zawodowej w szkole,
8. zmniejszenie liczby zachowań zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu młodzieży,
9. deklarowanie i przestrzeganie przez młodzież pozytywnych norm społecznych i zasad moralnych,
10. wyeliminowanie niepożądanych zachowań uczniów, zwiększenie liczby młodzieży biorącej udział w zajęciach pozalekcyjnych i aktywnych poza szkołą.
11. dobre samopoczucie i prawidłowe funkcjonowanie w szkole uczniów niepełnosprawnych; zaangażowanie uczniów całej szkoły oraz rodziców w działania służące integracji.

MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI odbywa się systematycznie, w trakcie jego realizacji. Ewaluacja dokonywana jest sukcesywnie w ciągu całego roku szkolnego z podsumowaniami na koniec pierwszego semestru i zakończenie roku szkolnego.

W celu zobiektywizowania monitoringu i zapewnienia skutecznej ewaluacji stosuje się następujące sposoby sprawdzania:

- analiza dokumentacji wychowawców, dyrekcji i pedagoga szkolnego (na bieżąco, I i II semestr),
- analiza wyników ankiety dla wychowawców p.t.: „Sytuacja opiekuńczo-wychowawcza klasy” (wrzesień, styczeń, marzec, czerwiec),
- obserwacje uczniów, rodziców, nauczycieli (na bieżąco, zespoły międzyprzedmiotowe, zespoły wychowawców klas)
- wywiady z uczniami, nauczycielami, rodzicami, osobami wspomagającymi szkołę (na bieżąco, I i II semestr),
- mini-ankiety ewaluacyjne dotyczące zajęć i określonych zakresów działalności (wrzesień, kwiecień),
- analiza ankiety p.t.: „Ja w klasie i w szkole” (klasy I – listopad, maj),
- analiza ankiety p.t.: „Zdrowe, bezpieczne gimnazjum” (klasy I-III – październik, marzec),
- analiza wyników ewaluacji wewnętrznej.

Za sporządzenie ewaluacji SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI odpowiedzialny jest pedagogzy szkolni p. Ewelina Kamińska i p. Tomasz Piega oraz zespół koordynujący program. Ewaluacja będzie dokonana na koniec I semestru i koniec roku szkolnego.

Skład zespołu koordynującego Szkolny Program Profilaktyki: zastępca dyrektora p. Alicja Szopa, p. T. Piega (pedagog szkolny), p. Agnieszka Szczepaniak (opiekun Samorządu Szkolnego i Szkolnego Koła Wolontariatu, nauczyciel historii, WOS, WZR), p. Grażyna Mulica (katecheta), Rzecznik Praw Ucznia, p. Edyta Błachnicka (nauczyciel biologii i koordynator ścieżki prozdrowotnej), p. Małgorzata Kosmalska (nauczyciel matematyki, wychowawca klasy integracyjnej, przewodnicząca zespołu matematyczno-przyrodniczego, opiekun PCK), p. Małgorzata Kaczmarek (nauczyciel świetlicy, przewodnicząca zespołu pozadydaktycznego), p. Teresa Majchrzak (nauczyciel języka polskiego, odpowiedzialna za Program Imprez i Uroczystości Szkolnych), p. Andrzej Szostek (nauczyciel historii, WOS, opiekun poczty sztandarowej), p. Renata Rabiniak (nauczyciel j. angielskiego, przewodnicząca zespołu językowego), p. Marzena Milejska (nauczyciel języka polskiego, przewodnicząca zespołu humanistycznego), p. Sławomir Siorek (nauczyciel wychowania fizycznego), p. Urszula Zielińska (nauczyciel wspomagający w klasie integracyjnej, przewodnicząca zespołu ds. integracji).

W zadania Szkolnego Programu Profilaktyki włączają się wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły.

GIMNAZJUM NR 18 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kazimierza Wielkiego
w Częstochowie

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

2011/2012

MODUŁ I: „ZGRANA KLASA”

- WZMACNIANIE SPÓJNOŚCI ZESPOŁÓW KLASOWYCH W KLASACH PIERWSZYCH I W KLASACH O NISKIM POZIOMIE INTEGRACJI

SPOSÓB REALIZACJI (METODY, FORMY)	GRUPA	PROWADZĄCY/ ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	MONITOROWANIE
Zajęcia integracyjne	Klasy I i inne według potrzeb	Wychowawcy klas wg scenariuszy własnych lub opracowanych przez pedagoga szkolnego	Wrzesień	Wpis w dzienniku
Zajęcia integracyjne dla klas na terenie szkoły, Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innych placówek	III a, III f, klasy o niskim poziomie integracji	Pedagog szkolny, przedstawiciele Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 3	Wrzesień Według potrzeb	Dokumentacja pedagogów, wpis w dzienniku i dokumentacji wychowawcy klasy
Badania relacji wewnątrzklasowych metodą socjometrii oraz z użyciem kwestionariusza pt.: „Ja w klasie, ja w szkole”	Wszystkie klasy	Wychowawcy klas wg materiałów przygotowanych przez pedagogów szkolnych	Październik, luty/marzec	Dokumentacja pedagogów, przygotowane materiały, wpis w dzienniku
Imprezy i uroczystości szkolne i klasowe	Wszystkie klasy	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy klas	Według kalendarza świąt i uroczystości	Dokumentacja wychowawcy klasy, sprawozdania
Wyjścia i wycieczki klasowe	Wszystkie klasy	Wychowawcy klas	Cały rok	Wpisy w dzienniku, karty wycieczek
Wprowadzenie metod pracy integrujących klasę, włączających osoby wyalienowane w życie klasy (zajęcia w zespołach na wych. fiz., wspólne działania w grupie klasowej, na godz. z wych. klasy, wspólne zajęcia na WŻR, grupowe prace domowe, praca w grupach na zajęciach muzyki, techniki, religii)	Wszystkie klasy	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	Dokumentacja pedagogów, sprawozdanie za I i II semestr

MODUŁ II: „PRZECIW UZALEŻNIENIOM”

- ZAPOBIEGANIE NARKOMANII, ALKOHOLIZMOWI, PALENIU PAPIEROSÓW, ZAGROŻENIOM ZWIĄZANYM Z INTERNETEM ORAZ INNYM UZALEŻNIENIOM

SPOSÓB REALIZACJI (METODY, FORMY)	GRUPA	PROWADZĄCY/ ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	MONITOROWANIE
Prelekcje dotyczące skutków prawnych, społecznych, ekonomicznych, moralnych stosowania używek (w tym dopalaczy i środków dopingujących) i uzależnień	Klasy I i III	Pedagodzy szkolni	II semestr	Dokumentacja pedagogów, wpisy w dziennikach klas
Zajęcia: „Jak się nie uzależnić”	Wybrane klasy wg potrzeb	Wychowawcy klas wg materiałów przygotowanych przez pedagogów szkolnych, Pedagodzy szkolni	Marzec	Wpis w dzienniku
Zajęcia: „31 maja – Dzień bez papierosa”	Wszystkie klasy	Wychowawcy klas wg materiałów przygotowanych przez pedagogów szkolnych	30 maja	Wpis w dzienniku
Projekcja filmu antynikotynowego	Klasy I	Nauczyciele WZR	Do ustalenia	Wpis w dzienniku
Spektakl profilaktyczny	Wszyscy uczniowie Rodzice	G. Mulica	Do ustalenia	Dokumentacja pedagogów
Szkolna gazetka ścienna poświęcona szkodliwości palenia	Wszyscy uczniowie	Pedagodzy szkolni	31 maja – Dzień bez Papierosa	Ekspozycja w pawilonie C
Prelekcje pracownika Policji Izby Dziecka	Klasy II	M. Kaczmarek, pedagog szkolni, policjanci z PID.	Październik	Dokumentacja pedagogów, wpis w dzienniku
Prelekcje przeciwdziałające zjawisku uzależnienia od Internetu	Wszyscy uczniowie	Nauczyciele informatyki	Do ustalenia	Wpis w dzienniku

Gazetki ściennie – klasowe i szkolna dotyczące uzależnień	Wszyscy uczniowie	Pedagodzy szkolni	Marzec	Kontrola sal
Kierowanie uczniów zagrożonych uzależnieniami oraz ich rodziców do specjalistycznych placówek	Osoby wymagające pomocy	Wychowawcy klas I-III, pedagogzy szkolni, specjaliści spoza szkoły	Według potrzeb	Dokumentacja pedagogów, wychowawców klas
Radykalne reagowanie na przejawy picia alkoholu, palenia papierosów, stosowania innych środków uzależniających przez uczniów	Wszyscy uczniowie	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok	Dokumentacja pedagogów, wychowawców klas, dokumentacja dyrekcji
Rozwijanie zdolności i pasji młodzieży stanowiących alternatywę dla zachowań patologicznych przez zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekc.	Wszyscy uczniowie	Wszyscy nauczyciele (nauczyciele w -f, nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, wychowawcy klas I-III)	Cały rok	Dokumentacja pedagogów, wychowawców klas, zajęć pozalekcyjnych
Organizacja Festiwalu Pasji – promocja pozytywnych form spędzania wolnego czasu.	Wszyscy uczniowie	A. Szczepaniak, pedagogzy szkolni	21 marca	Dokumentacja pedagogów
Organizacja Szkolnego Dnia Promocji Zdrowia	Wszyscy uczniowie	Pedagodzy szkolni, PCK, nauczyciele biologii i w-f	25 maja	Dokumentacja pedagogów
Uwzględnienie tematyki uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, doping, Internet i inne) w prelekcji dla rodziców pt.: „Czynniki ryzyka i czynniki chroniące czyli co zagraża naszym dzieciom i jak możemy je ochronić. Bezpieczne wakacje ”	Wszyscy rodzice	Pedagodzy szkolni	Maj	Dokumentacja pedagogów
Prelekcje dla rodziców pt.: „Wpływ stanu zdrowia i trybu życia dziecka na jego naukę i zachowanie”.	Rodzice klas I	Pracownicy P.P.P.-P. nr 3	25.01	Dokumentacja pedagoga szkolnego
Udział w ogólnopolskiej akcji: „Zachowaj trzeźwy umysł”.	Wszyscy uczniowie	Pedagodzy, wychowawcy	Maj	Dokumentacja pedagoga szkolnego

MODUŁ III: „SZANUJĘ SIEBIE, SZANUJĘ INNYCH”

- KSZTAŁTOWANIE NAWYKÓW KULTURALNEGO ZACHOWANIA, UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH, POZYTYWNYCH ZASAD I WARTOŚCI.

SPOSÓB REALIZACJI (METODY/ FORMY)	GRUPA	PROWADZĄCY/ ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	MONITOROWANIE
Realizacja elementów szkolnego projektu wychowawczego autorstwa p. A. Dobrowolskiej pt.: „Jestem kulturalny, szanuję innych”; zajęcia wychowawcze dotyczące właściwego zachowania: „Ukłony i prezentacje”, „Zachowanie się przy stole”, „Zasady kulturalnego zachowania się w środkach lokomocji”, „Zasady kulturalnego zachowania się w kinie, w teatrze, w muzeum”, „Korzystanie z nowoczesnych środków komunikowania się”, „Sztuka komunikowania się”, „Być asertywnym”, „Wzorce kulturalnego zachowania się innych narodów i kultur”, „Stereotypy”. Realizacja elementów programu p. E. Kamińskiej: „Jestem COOLturalny” – zajęcia dot. savoir vivre młodego człowieka. Realizacja zajęć wg scenariuszy własnych lub obcych	Do wyboru, wszystkie klasy min. 4 zajęcia; zakres i tematyka dostosowana do potrzeb klasy	Wychowawcy klas wg dostępnych materiałów	I semestr	Wpis w dzienniku
Zajęcia wychowawcze pt.: „Savoir vivre wobec osób niepełnosprawnych”	Wszystkie klasy	Wychowawcy wg scenariuszy pedagogów szk.	Listopad (przed 3 grudnia – Dzień Osób Niepełnosprawnych)	Wpis w dzienniku
Zachęcanie młodzieży do udziału w imprezach integracyjnych („Mistrz Dobrych Manier”, Spartakiada, bal karnawałowy, Międzyszkolny Konkurs Recytacji i Piosenki)	Wszystkie klasy	Wychowawcy	Wg harmonogramu imprez i uroczystości	Listy uczniów biorących udział w przedsięwzięciach

Gazetki ściennie – klasowe i szkolna dotyczące właściwego zachowania.	Wszystkie klasy	Wychowawcy	I semestr	Kontrola sal
Konkurs szkolny: „Mistrz dobrych manier”	Chętni uczniowie	p. A. Dobrowolska	Marzec	Dokumentacja
Zdecydowane i konsekwentne reagowanie na niekulturalne zachowania młodzieży	Wszystkie klasy	Wszyscy pracownicy szkoły	I semestr	Dokumentacja pedagogów, dokumentacja dyrekcji
Zajęcia wychowawcze: „Moje wartości, moje autorytety”	Wszystkie klasy	Wychowawcy	Październik	Wpis w dzienniku
Zajęcia wychowawcze: „Co mogę zrobić dla mojego osiedla, miasta, kraju, świata”	Wszystkie klasy	Wychowawcy	Listopad	Wpis w dzienniku, dokumentacja pedagogów
Warsztaty: „Pokonaj stres”	Chętni uczniowie klas III	Pracownik CIZ	Październik	Wpis w dzienniku
Zajęcia z zakresu szybkiego czytania i zapamiętywania	Klasy III	Wychowawcy klas wg materiałów przygotowanych przez pedagogów szkolnych		Wpis w dzienniku
Festiwal Pasji i Dzień Samorządności „Dzień na tak”	Wszyscy uczniowie	A. Szczepaniak A. Szostek E. Kamińska	21 marca	Program dnia
Warsztaty: „Skuteczna komunikacja”	Klasy I	Pracownik CIZ	Listopad	Wpis w dzienniku

MODUŁ IV: „BEZPIECZNA SZKOŁA - BEZ PRZEMOCY”
-ZWALCZANIE PRZYCZYŃ, PRZEJAWÓW I SKUTKÓW FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ AGRESJI

SPOSÓB REALIZACJI (METODY/ FORMY)		GRUPA	PROWADZĄCY/ ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	MONITOROWANIE
AKCJA: „ZATRZYMAĆ FAŁĘ”	Zajęcia p.t.: „Nie pozwolę się skrzywdzić”	Klasy I	Wychowawcy klas wg scenariuszy opracowanych przez pedagoga szkolnego.	Wrzesień	Wpis w dzienniku, dokumentacja pedagogów
	Zajęcia p.t.: „Nie krzywdzę”	Klasy II i III	Wychowawcy klas wg scenariuszy opracowanych przez pedagoga szkolnego.	Wrzesień	Wpis w dzienniku, dokumentacja pedagogów
	Prelekcja pedagogów szkolnych dla klas I	Wszystkie klasy	Pedagodzy szkolni	Pierwszy tydzień września	Wpis w zeszyte audycji, dokumentacja pedagogów
	Prelekcja pracownika Policijnej Izby Dziecka	Wybrane klasy	M. Kaczmarek, pedagogzy szkolni, policjanci z PID.	Październik	Wpis w zeszyte audycji
	Gazetka ścienna poświęcona zjawisku	Wszyscy uczniowie	Pedagodzy szkolni.	Wrzesień	Dokumentacja pedagoga
	Zdecydowane i konsekwentne reagowanie na przejawy fali na terenie szkoły	Wszyscy uczniowie	Wszyscy pracownicy szkoły.	Cały rok	Dokumentacja pedagoga, dyrekcji
Przypomnienie Radzie Pedagogicznej procedur postępowania w przypadku zagrożenia młodzieży demoralizacją	Rada Pedagogiczna	Pedagodzy szkolni	Grudzień	Dokumentacja pedagogów	
Zajęcia dotyczące zasad bezpieczeństwa i statutu szkoły	Wszystkie klasy	Wychowawcy	Wrzesień	Wpis w dzienniku	
Uwzględnienie tematyki podczas prelekcji: „Czynniki ryzyka i czynniki chroniące	Rodzice	Pracownicy P.P.P.-P. nr 3, wychowawcy na podstawie materiałów przygotowanych	Maj	Dokumentacja pedagoga, wpis w dzienniku	

czyli co zagraża naszym dzieciom i jak możemy je ochronić” „Przemoc psychiczna – skutki prawne i psychologiczne, zapobieganie i pomoc”		przez pedagogów	Grudzień	
Gazetki ściennie dotyczące agresji i sposobów jej zapobiegania, promocja zdrowego stylu życia	Wszyscy uczniowie	Pedagodzy szkolni, Z. E. M., Samorząd Uczniowski, nauczyciele biologii, p. E. Skwara i p. E. Blachnicka, nauczyciele wych. fiz. p. R. Gruszczyński i p. T. Tatarczyk	Cały rok	Dokumentacja pedagoga
Zajęcia dotyczące problemów przemocy i agresji, odpowiedzialności karnej, bezpieczeństwa	Wszyscy uczniowie	Nauczyciele religii, nauczyciele WZR i wychowania fizycznego, nauczyciele świetlicy	II semestr	Wpis w dzienniku, scenariusze zajęć
Zajęcia: „Moja agresja, mój problem”	Do wyboru wg potrzeb	Wychowawcy	Do ustalenia	Wpis w dzienniku
Zajęcia: „Rozwiązujemy problemy w klasie”	Do wyboru wg potrzeb	Wychowawcy	Do ustalenia	Wpis w dzienniku
Spotkanie Ekspertów Młodzieżowych: „Jest problem – rozwiążmy go”	Wszystkie klasy	Pedagodzy szkolni	Maj	Dokumentacja pedagoga
Kierowanie ofiar i agresorów na badania i terapię do odpowiednich instytucji i ośrodków terapeutycznych	Według potrzeb	Wychowawcy klas, pedagogzy szkolni	Według potrzeb	Dokumentacja pedagoga, wychowawców klas
Zdecydowane i konsekwentne reagowanie na przejawy przemocy na terenie szkoły, w czasie wyjść i wycieczek	Wszyscy uczniowie	Wszyscy nauczyciele, nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok	Dokumentacja wychowawców klas, pedagoga
Umożliwienie młodzieży alternatywnych sposobów rozładowania napięć poprzez	Wszyscy uczniowie	Wszyscy nauczyciele, nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok	Dokumentacja pedagoga, nauczycieli

stwarzanie warunków do aktywności fizycznej i rozwoju zainteresowań				wych. fiz.
Realizacja programu „Szkoła bez przemocy”	Wszyscy uczniowie	Pedagodzy szkolni	Cały rok	Dokumentacja pedagoga
Ochrona uczniów przed aktami przemocy: - wzmożony nadzór nauczycieli i Straży Miejskiej podczas dyskotek szkolnych; - kontrola wejść i wyjść uczniów ze szkoły (identyfikatory, legitymacje, bordowe sznurówki, jednolity strój, zapisywanie wchodzących osób spoza szkoły i zostawianie dokumentów w portierni)	Wszyscy uczniowie Wszyscy uczniowie	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy klas Wszyscy nauczyciele Wychowawcy klas, ochrona	Cały rok Cały rok	Dokumentacja dyrekcji, pedagoga szkolnego Dokumentacja wychowawców klas I-III, dyrekcji
Dzień Szkoły Bez Przemocy	Wszystkie klasy	Wychowawcy wg scenariuszy pedagogów szkolnych	Czerwiec	Wpis w dzienniku
Szkolenie dla wychowawców, p.t. „Czynniki ryzyka i czynniki chroniące czyli co zagraża naszym dzieciom i jak możemy je ochronić. Bezpieczne wakacje”	Wychowawcy klas	Pedagodzy szkolni	Maj	Dokumentacja zespołu wychowawców
Zajęcia dla uczniów p.t.: „Bezpieczne wakacje”	Wszystkie klasy	Wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy, pedagodzy szkolni	Czerwiec	Wpis w dzienniku
Spotkanie Ekspertów Młodzieżowych: „Nie pozwolę się skrzywdzić podczas wakacji”	Wszystkie klasy	Pedagodzy szkolni	Czerwiec	Dokumentacja pedagoga
Prelekcje dla rodziców pt.: „Czynniki ryzyka i czynniki chroniące czyli co zagraża naszym dzieciom i jak możemy je ochronić. Bezpieczne wakacje” .	Rodzice uczniów wszystkich klas	Wychowawcy wg materiałów przygotowanych przez pedagogów	Maj	Dokumentacja wychowawcy
Prelekcje dla rodziców pt.:	Rodzice uczniów klas	Przedstawiciele P.P.P.- P. nr 3	26.10	Dokumentacja

„Skuteczne porozumiewanie się z dziećmi w sytuacjach konfliktowych i uwrażliwienie na potrzeby psychiczne dzieci”.	II Rodzice uczniów klas III		27.10	wychowawców klas
Zajęcia dotyczące praw człowieka.	Wszystkie klasy	p. A. Szczepaniak p. A. Szostek Pedagogzy, świetlica	I semestr	Wpis w dzienniku
Organizacja Dnia Praw Człowieka.	Wszyscy uczniowie	p. A. Szczepaniak p. A. Szostek	7 grudnia	Dokumentacja dyrekcji
Realizacja projektu „Szanuję, nie krzywdzę” (prelekcja i warsztaty dla Ekspertów Młodzieżowych ze szkoły i zaproszonych szkół z udziałem policjanta i psychologa; zajęcia w klasach prowadzone przez Eksperta Młodzieżowego i wychowawcę wg wypracowanych materiałów i przygotowanych scenariuszy; konkurs plastyczny).	Klasy II	p. E. Kamińska p. M. Kaczmarek p. A. Langier wychowawcy i Eksperci Młodzieżowi wg przygotowanych materiałów	7 grudnia grudzień - styczeń	Dokumentacja pedagogów
Udział w ogólnopolskim projekcie: pt.: „Szkoła bez przemocy” (gazetki ścienne, ulotki, udział w konkursach).	Wszyscy uczniowie, nauczyciele i rodzice	Pedagogzy szkolni	Maj - czerwiec	Dokumentacja pedagogów

MODUŁ V: „PLANUJĘ PRZYSZŁOŚĆ” -ORIENTACJA ZAWODOWA

SPOSÓB REALIZACJI (METODY/ FORMY)	GRUPA	PROWADZĄCY/ ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	MONITOROWANIE
Zajęcia: „Moje dobre strony”	Klasy I	Wychowawcy wg dostępnych scenariuszy	Marzec	Wpis w dzienniku
Zajęcia: „Ja w przyszłości”	Klasy II	Wychowawcy wg dostępnych scenariuszy	Kwiecień	Wpis w dzienniku
Zajęcia warsztatowe	Klasy I	Centrum Informacji Zawodowej	Maj	Wpis w dzienniku
Zajęcia warsztatowe	Klasy II	Centrum Informacji Zawodowej	Marzec	Wpis w dzienniku
Zajęcia warsztatowe	Klasy II	Centrum Informacji Zawodowej	Styczeń/luty	Wpis w dzienniku
Badania predyspozycji zawodowych dla chętnych uczniów	Chętni uczniowie klasy III	Centrum Informacji Zawodowej	Do uzgodnienia	Dokumentacja pedagogów
Prelekcja: „Procedury rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych”	Klasy III	p. L. Kapkowska	Marzec	Dokumentacja pedagogów, wpis w dzienniku
Doradztwo edukacyjno-zawodowe	Rodzice uczniów klas I	Przedstawiciele Centrum Informacji Zawodowej, pedagodzy szkolni.	28.03	Dokumentacja pedagogów, wych. Klas
Doradztwo edukacyjno-zawodowe	Rodzice uczniów klas II	Przedstawiciele Centrum Informacji Zawodowej, pedagodzy szkolni.	29.03	Dokumentacja pedagogów, wych. Klas
Doradztwo edukacyjno-zawodowe	Rodzice uczniów klas III	Przedstawiciele Centrum Informacji Zawodowej, pedagodzy szkolni.	14.12	Dokumentacja pedagogów, wych. klas III
Kierowanie uczniów – w tym uczniów niepełnosprawnych - mających kłopoty z wyborem szkoły oraz określeniem predyspozycji i zainteresowań na badania do Centrum Informacji Zawodowej	Zainteresowani uczniowie i rodzice	Pedagodzy szkolni, wychowawcy klas III	Cały rok	Dokumentacja pedagogów, wych. klas III

Pogadanki p.t.: „Moje uzdolnienia-mój zawód” w ramach wszystkich przedmiotów szkolnych	Uczniowie klas III	Wszyscy nauczyciele	Do uzgodnienia	Dokumentacja pedagogów
Gazetka ścienna na temat: orientacji zawodowej	Uczniowie klas III	Pedagodzy szkolni	Marzec	Dokumentacja pedagogów
Udostępnianie młodzieży informatorów i materiałów reklamowych szkół ponadgimnazjalnych.	Chętni uczniowie klas III	Pedagodzy szkolni, biblioteka.	Cały rok	Dokumentacja pedagogów szkolnych
Organizacja wyjścia na Targi Edukacji Zawodowej i Technicznej	Chętni uczniowie klas III	Pedagodzy szkolni	II semestr	Dokumentacja pedagogów
Prezentacje szkół ponadgimnazjalnych na terenie szkoły	Uczniowie klas III	Pedagodzy szkolni	II semestr	Dokumentacja pedagogów
Konsultacje dla rodziców uczniów klas III (ze szczególnym uwzględnieniem uczniów niepełnosprawnych) na terenie szkoły	Rodzice uczniów klas III	Pracownik Centrum Informacji Zawodowej	II semestr	Dokumentacja pedagogów

VI. Moduł: „SZKOLNY PROGRAM PROMOCJI ZDROWIA”

- kształtowanie nawyków zdrowego trybu życia.